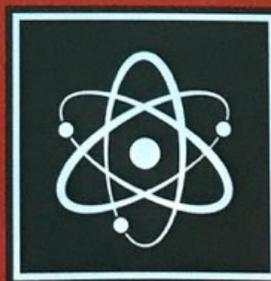
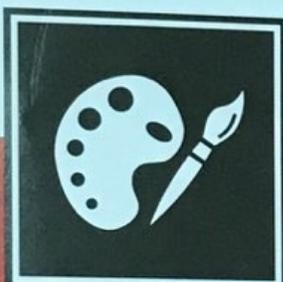

ЗАСТУПНИК ДИРЕКТОРА ШКОЛИ

ЩОМІСЯЧНИЙ
ЖУРНАЛ ГОТОВИХ
РІШЕНЬ

Закон про державну мову: що має знати завуч

Доплата за класне керівництво заступнику директора школи

Підсумкове засідання МО вчителів початкових класів

Робота з індексом інклюзії

Синдром набутої безпорадності

10 інтелектуальних ігор з дітьми

Технології фітодизайну

№ 06 червень 2019

 MCFR
Освіта

pedrada.com.ua

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

БЕХ І. Д. — директор Інституту проблем виховання НАПН України, д-р психол. наук

РЕПЧАНСЬКА Т. А. — науковий співробітник сектору організації заходів відділу організації конкурсів та подій Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України

ГОРПЕНКО Л. М. — методист районного науково-методичного центру управління освіти Голосіївської районної в м. Києві державної адміністрації, канд. пед. наук

ДВОРЕЦЬКА Т. М. — начальник Яготинського районного відділу освіти, Київська обл.

ЕРЕСЬКО О. В. — експерт з питань освіти

ЛЬЧЕНКО Л. І. — керівник напрямку «МСФР Освіта»

САВІНОВА Н. В. — шеф-редактор методичних видань напрямку «МСФР Освіта»

СВЯТЕНКО О. В. — начальник відділу профільної та спеціалізованої освіти департаменту інституційного аудиту Державної служби якості освіти України

ЧЕЛОМБИТЬКО В. Ю. — перший заступник начальника Департаменту освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

ЕКСПЕРТНА РАДА

ВАСИЛЬЄВА О. В. — заступник директора з виховної роботи спеціалізованої школи № 291 з поглибленим вивченням англійської мови, Київ

МАЗАСЬВА Л. А. — директор спеціалізованої школи № 173 з поглибленим вивченням англійської мови, Київ

Київ
МЦФЕР-Україна
2019

ЗАСТУПНИК ДИРЕКТОРА ШКОЛИ

ЩОМІСЯЧНИЙ ЖУРНАЛ ГОТОВИХ РІШЕНЬ

№ 06
червень
2019

Видається за інформаційної підтримки Міністерства освіти і науки України, Державної служби якості освіти України

Гаї шумлять

*...Гей, дзвін гуде —
іздалеку...*

Павло Тичина

Альфа і омега шкільного літочислення — вересень і червень. Хтось любить альфу, хтось омегу, та вони однаково цінні. Хтось радіє вересневому дзвону, а хтось — уже іздалеку — червневому... Попереду маємо три літні місяці відпочинку. Звісно, вони пролетять миттю, але наразі вони видаються справжнім невичерпним багатством!

Число журналу, яке ви тримаєте в руках, тематично напівлітнє. Ми не могли «змовчати» про «мовний» закон (саме про нього нині *гаї шумлять*), тож підготували огляд цього закону спеціально для завучів. Стануть у пригоді також публікації про:

- доплату заступнику директора за класне керівництво;
- роботу з індексом інклюзії;
- підсумкове засідання методичного об'єднання учителів початкових класів тощо.

А ще на сторінках журналу публікації, які ми навмисне «притримали» до літа, — про різні техніки малювання та фітодизайн. Нестандартні уроки мистецтва у початковій школі дадуть змогу розвивати в дітей не лише творче мислення, а й чимало інших компетентностей. Перевірено нашими авторами.

Тож розгортайте журнал, читайте, переймайте досвід, беріть до уваги. Та не забувайте про літо!

До зустрічі в електронному та друкованому журналах!
Нехай щастить!

З повагою
головний редактор

Ірина Лахнеко

працюємо з нормативними актами

Ірина Іванченко,
Ганна Степанець

4 Закон про державну мову: що має знати завуч

Новий закон про державну мову стосується всіх українців — ми маємо володіти українською «за замовчуванням». Але декому доведеться засвідчувати мовний рівень на іспиті, від якого вимагатимуть додаткових документів для прийняття на роботу. Пропонуємо короткий огляд нового нормативного акта

консультуємося в експерта

Олена Морєва

10 Доплата за класне керівництво заступнику директора школи

Дізнайтеся зі статті:

- Чи може заступник директора, який працює на 0,5 ставки, виконувати обов'язки класного керівника
- Який розмір доплати і як її нараховують

надаємо методичні рекомендації

13 Як провести підсумкове засідання методичного об'єднання вчителів початкових класів

скачайте у зручному форматі на ezavuch.m CFR.ua

формуємо освітнє середовище

16 Оцінювання роботи школи відповідно до інклюзивних цінностей

скачайте у зручному форматі на ezavuch.m CFR.ua

18 Створення інклюзивного освітнього простору в школі

скачайте у зручному форматі на ezavuch.m CFR.ua

Наталія Дятленко

20 Як створити інклюзивний освітній простір: три стратегічні напрями

Інклюзивний простір — це не тільки і не стільки простір, у якому перебуває дитина з особливими освітніми потребами. Це простір, у якому комфортно всім, бо у ньому «працюють» загальнолюдські, етичні та інші інклюзивні цінності. У яких напрямках має працювати педагогічний колектив, аби створити інклюзивний освітній простір?

Наталія Дятленко

22 Оцінюємо школу за індексом інклюзії

Акценти для завуча:

- Поняття «індекс інклюзії»
- Зв'язок між підходами до питання інклюзії
- Індикатори індексу інклюзії
- Інклюзивні цінності

Наталія Дятленко

27 Працюємо з індексом інклюзії

Дізнайтеся зі статті:

- Як працювати з індексом інклюзії: крок за кроком
- Як збирати інформацію
- Хто входить до складу координаційної групи
- Що робити, якщо виявили проблемні питання

комплектуємо методичний кабінет

Оксана Дмитренко

31 10 інтелектуальних ігор з дітьми

Кому допоможе:
заступнику директора з виховної роботи,
педагогу-організатору, класному керівнику
Як допоможе:
урізноманітнить виховний загальношкіль-
ний або класний захід, дозвілля у таборі
з денним перебування тощо

взаємодіємо зі спеціалістами

Людмила Терещенко

37 Мовчання — золото? або Синдром набутої безпорадності

Набута безпорадність — одна з причин невисокої активності учнів на уроках і відповідно невисокого рівня навчальних досягнень. Та цей синдром притаманний не лише дітям, а й дорослим. Як він виявляється та як його долати?

42 Як подолати синдром набутої безпорадності: чотири напрями роботи

скачайте у зручному форматі на ezavuch.mcfr.ua

44 Прояви синдрому набутої безпорадності

скачайте у зручному форматі на ezavuch.mcfr.ua

працюємо з педагогами

45 «Обліко морале» педагога: чого не можна робити в соцмережі

скачайте у зручному форматі на ezavuch.mcfr.ua

46 Як вести сторінку в соцмережі

скачайте у зручному форматі на ezavuch.mcfr.ua

48 Мама-вчитель: 20 заповідей для гармонізації особистого і професійного

скачайте у зручному форматі на ezavuch.mcfr.ua

обмінюємося досвідом

Оксана Васильєва

49 Рій «Січове товариство» для підлітків

Джури — діти, які йдуть шляхом українських воїнів-козаків і здобувають знання, вміння, навички, щоб бути успішними в усьому. Ділимося досвідом роботи, як організувати роботу козацьких роїв для підлітків

формуємо професійні компетенції

Олена Дідик

56 Майстер-клас «Казкотерапія художника-чародійника»

Лариса Петренко

61 Технології фітодизайну

Гарна картина рівноцінна гарному вчинку. Так сказав Ван Гог. Пропонуємо робити з дітьми не менш гарні «вчинки» й навчати їх фітодизайну з природних матеріалів. Тополинний пух знадобиться для зображення тварин, а соломкою можна інкрустувати будь-яку поверхню. Головне — залучити дітей до творчості

70 Заготовлюємо матеріал для фітодизайну

скачайте у зручному форматі на ezavuch.mcfr.ua

формуємо освітнє середовище

Інклюзивний простір — це не тільки і не стільки простір, у якому перебуває дитина з особливими освітніми потребами. Це простір, у якому комфортно всім, бо у ньому «працюють» загальнолюдські, етичні та інші інклюзивні цінності. У яких напрямках має працювати педагогічний колектив, аби створити інклюзивний освітній простір?

Наталія Дятленко,
доцент кафедри методики
та психології дошкільної
і початкової освіти ІППО
Київського університету імені
Бориса Грінченка

Як створити інклюзивний освітній простір: три стратегічні напрями

Згідно з позиціями індексу інклюзії слід об'єднати зусилля всіх учасників освітнього процесу. Педагоги, батьки, діти, інші зацікавлені особи мають **створити єдину команду**, що здатна опікуватися діяльністю закладу освіти, зокрема:

- ретельно оцінювати всі аспекти його життя, не покладаючись на органи контролю;
- розробляти ефективні плани й програми діяльності.

Аби створити інклюзивний освітній простір і змінити «інклюзивне обличчя» закладу загальної середньої освіти, слід діяти у трьох стратегічних напрямках.

Опікуйтеся організаційною культурою

Організаційна культура є найпоказовішою **характеристикою розвитку закладу освіти**, адже вона:

- *відображає* взаємини між педагогами та дітьми, між дітьми, між педагогами та батьками;
- *демонструє* істинні цінності та переконання, що лежать в основі прийняття рішень щодо освітньої політики закладу та практики роботи з дітьми.

Умовою високої організаційної культури є дружний об'єднаний колектив дорослих і дітей, який поділяє ідеї співпраці, визнає та **приймає інклюзивні цінності**, уважно ставиться до кожного учасника освітнього процесу.

Реалізуйте внутрішню інклюзивну освітню політику

Освітня політика закладу загальної середньої освіти має стратегічно враховувати інклюзивні аспекти **в усіх локальних документах закладу**: наказах, планах, програмах, статуті. Водночас проявом інклюзивної політики визнають підхід, за якого до розроблення планів, програм, ухвалення рішень **залучають усіх членів педагогічного колективу**, організовують обговорення, використовують анкетування та опитування. У центрі уваги має бути основне питання — як

створити оптимальні умови для задоволення освітніх потреб дітей.

Збагачуйте інклюзивними підходами освітній процес

Аби збагатити інклюзивними підходами існуючу в закладі освіти практику, слід звертати особливу увагу на організацію освітнього процесу: рухатися в напрямі його гуманізації, посилювати особистісну зорієнтованість під час класного та позакласного спілкування з дітьми, навчальної та виховної роботи, індивідуальної та групової взаємодії тощо. Потрібно

враховувати інтереси та досвід дітей, заохочувати до активної участі, підтримувати їхні починання, стимулювати творчість.

Аби з'ясувати наявний рівень відповідності інклюзивним цінностям, можна провести **анкетування й опитування***. Це дасть змогу педагогічному колективу:

- оцінити різні сторони життя закладу освіти та зробити висновки про рівень його інклюзивності;
- розробити стратегію подальшого розвитку.

Перше «знайомство» з індикаторами інклюзії може сформувати хибне уявлення про рівень досягнень закладу освіти. І лише їх детальне опрацювання допоможе побачити по-справжньому слабкі місця.

Розпочати створювати інклюзивний освітній простір можна поступово, якщо зосередитися на одному з напрямів. Так для початку педагогічний колектив може поставити перед собою лише одне завдання. Утім, за першими кроками будуть наступні, **головне — розпочати.** ■

* Див. анкети «Оцінювання роботи школи відповідно до інклюзивних цінностей» та «Створення інклюзивного освітнього простору в школі» на сторінках 16 та 18 цього числа журналу.

ДО ЗУСТРІЧІ НА FACEBOOK!